

Očekivanja

Prof.dr Maja Baćović

5/04/2019.

Uvod

- Racionalna očekivanja su komponenta ekonomske analize nastala 70-ih godina XX vijeka.
- Teorija se bazira na ideji o informisanosti o budućim događajima i korišćenju informacija od strane učesnika na tržištu prilikom donošenja ekonomskih odluka u sadašnjosti.

Nova klasična ekonomija

- Bazu teorije čine osnovne postavke klasične ekonomske teorije, pa se stoga često i naziva *novom klasičnom teorijom*, ali i ideje monetarističke teorije koju je razvio Milton Friedman.
- Teoriju je u originalnoj verziji postavio John F. Muth (1961).
- Ključna ideja teorije je da učesnici na tržištu ne zanemaruju informacije i predviđanja o budućim ekonomskim kretanjima i događajima.
- Naprotiv, oni racionalno predviđaju posledice najavljenih događaja i makroekonomskih mjera i reaguju u sadašnjosti u skladu sa formiranim očekivanjima.
- Teoretičari racionalnih očekivanja smatraju da će potrošači i proizvođači dobara, usluga i finansijskih instrumenata, reagovati na mjere fiskalne, monetarne i drugih politika državne administracije, na bazi znanja i informacija o tome kako će se te mjere odraziti na ekonomska dešavanja, ili će eventualno steći takva znanja koja će primijeniti u budućnosti.

Primjeri

- ▶ Pr.1-kupovina stana
 - ▶ Kretanje zarada
 - ▶ Troškovi života
 - ▶ Recesija
 - ▶ Sigurnost zaposlenja

- ▶ Pr.2-širenje proizvodnih kapaciteta
 - ▶ Privremeni/trajni porast tražnje

- ▶ Pr.3-upravljanje portfeljom investicionog fonda
 - ▶ Očekivani profit kompanija akcija u portfelju
 - ▶ Kretanje kamatnih stopa
 - ▶ Inflacija

Alati u teoriji ocekivanja

- Realne/nominalne kamatne stope

$$(1 + r_t) = \frac{(1 + i_t)P_t}{P_{t+1}^e}$$

- Sadasnja vrijednost buducih prihoda

$$V_t = z_t + \frac{1}{1 + i_t} z_{t+1}^e + \frac{1}{(1 + i_t)(1 + i_{t+1})} z_{t+2}^e + \dots$$

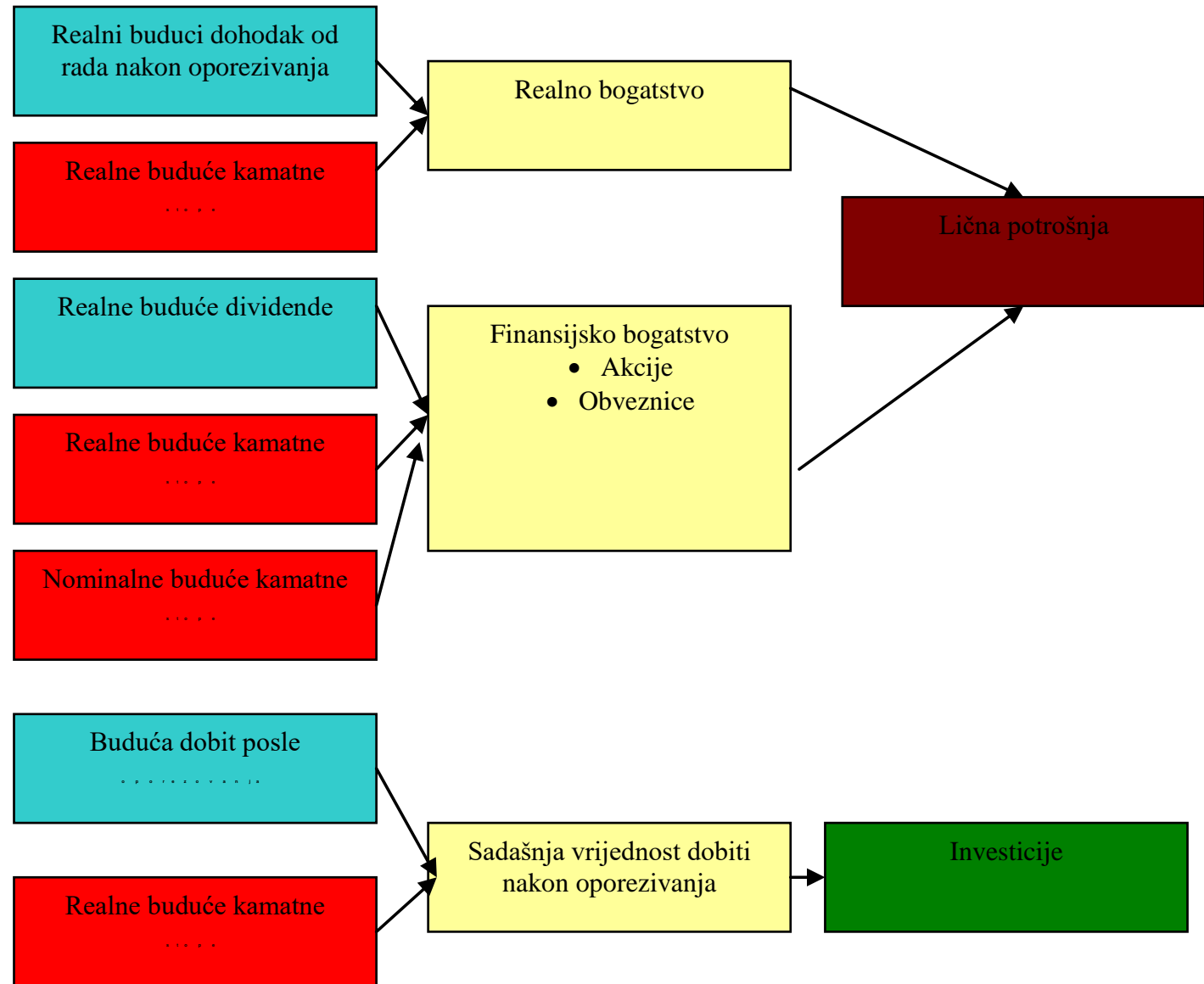
Finansijska trzista i ocekivanja

- Kriva prinosa na HoV
- Cijena akcija
 - Očekivani profit (očekivane dividende)
- Cijena obveznica
 - Sadašnja vrijednost

Licna potrosnja i ocekivanja

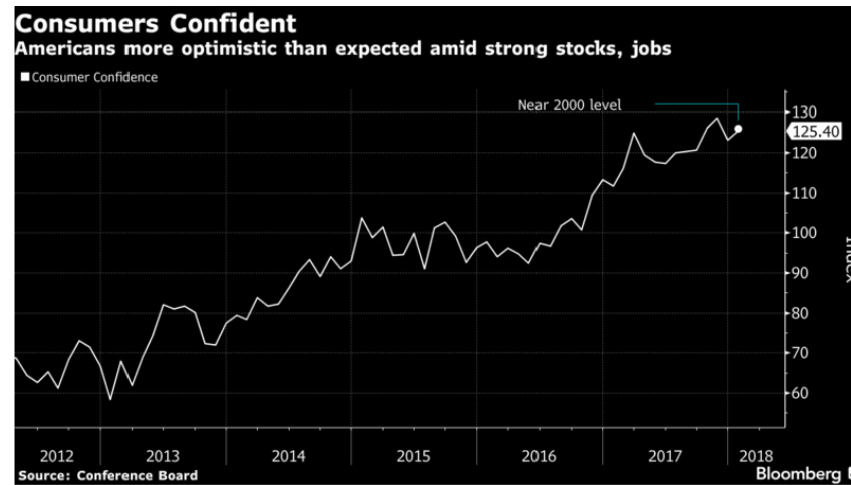
- Potrošnja fluktuiru u zavisnosti od promjene dohotka, ali je opseg fluktuacije manji
- Potrošnja se može mijenjati čak iako se dohodak ne mijenja, kao posledica ocekivanja
 - Optimizam
 - Pesimizam
- Lične investicije
 - Sadašnja vrijednost
 - Dobit od prodaje
 - Godišnji prihodi

Licna potrosnja i ocekivanja

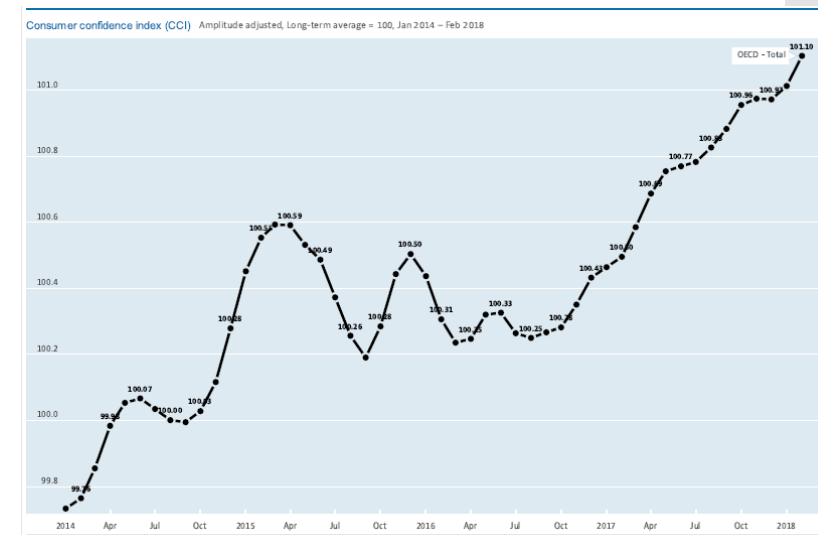
Mjerenje očekivanja potrošača

- Consumer Confidence Index – Index optimizma potrošača
- Nivo optimizma ili stava o stanju u ekonomiji koje potrošači izražavaju kroz obim potrošnje i štednje

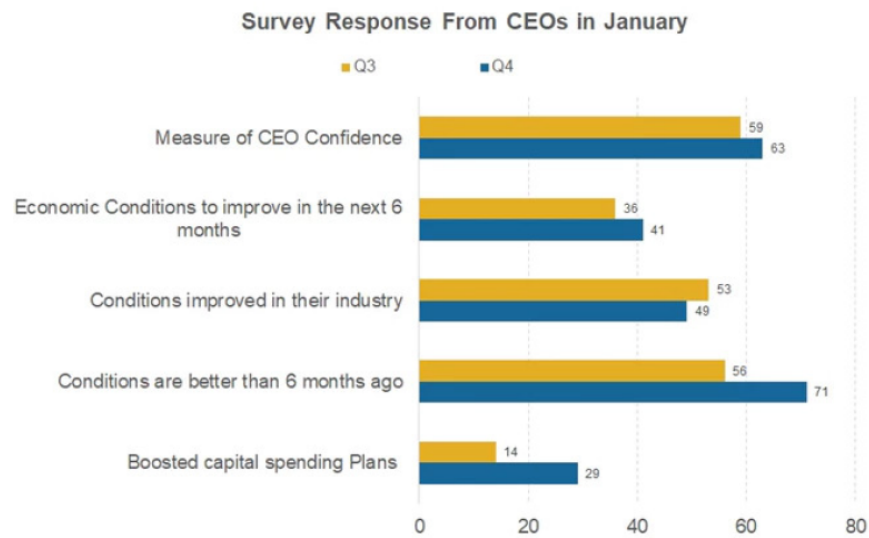
Economist Views

“Expectations improved, though consumers were somewhat ambivalent about their income prospects over the coming months, perhaps the result of some uncertainty regarding the impact of the tax plan,” Lynn Franco, director of economic indicators at the Conference Board, said in the statement. “Consumers remain quite confident that the solid pace of growth seen in late 2017 will continue into 2018.”

Mjerenje očekivanja menadžera

- CEO Confidence Index – Index optimizma menadžera

Market Realist[®]

Source: The Conference Board

